

Toneelgroep Oostpool, 'Spectaculaire voorstelling'

Oostpool brengt een 'Spectaculaire voorstelling' dankzij publiek

De muziek stopt. Op de tribune tegenover ons barst het publiek uit in een daverend applaus. Even lijkt het alsof *wij* de voorstelling zijn, maar na een korte interactie tussen beide tribunes – een wij-zij gevoel is immers gauw gecreëerd – stroomt de overzijde leeg en kan de 'echte' voorstelling beginnen.

We kijken naar een lege tribune. Een man komt op. Het zou een tribunebouwer kunnen zijn. Het is Erik Whien. Met een emmertje gereedschap bij de hand bestijgt hij de tribune en begint de vleugelmoeren van de banken één voor één los te draaien. Consciëntieus en doelgericht lijkt hij aan een grote klus te zijn begonnen. 'Die tribunebouwer heeft niet in de gaten dat 'ie eigenlijk toneelspeelt', klinkt het achter me. En de dames van middelbare leeftijd zijn niet de enige die in verwarring zijn over waar ze naar zitten te kijken, want nog geen tien minuten (en een kleine twintig vleugelmoeren) later, staat een man uit het publiek op, loopt naar de 'tribunebouwer' en vraagt hem iets onverstaanbaars. Met opgeruimde blik komt hij terug om aan het publiek mede te delen: 'dit hoort er nog niet bij hoor!' Nu weten we het zeker: 'de (spectaculaire) voorstelling' is begonnen.

Theater ontleent haar succes aan een goede ontvangst, anti-theater juist aan de verwarring of de weerstand die het teweegbrengt bij het publiek. Deze voorstelling, duidelijk van het tweede type, is op beide vlakken met vlag en wimpel geslaagd. Deze opvoering gaat dan ook niet over wat zich in ruim een uur voor onze ogen op de bühne voltrekt, maar wat er aan de kant van de toeschouwers gebeurt. En hier 'gebeurt' het dan ook.

De man die nog even in de veronderstelling was dat 'het' nog niet begonnen was, vertrekt als één van de eersten. Velen zullen hem volgen. Bij anderen is er sprake van stiller protest: zij bladeren alvast het programmaboekje door op zoek naar een 'echte' voorstelling. Weer anderen rekenen hardop uit wat deze 'theatrale miskleun' de groep vrienden bij elkaar heeft gekost. Nog een andere man oreert dat Oostpool op deze manier misbruik maakt van hun goede naam: 'is dit nou theater!?'

De dames achter me zijn, bij wijze van tegenprotest, de wedstrijd aangegaan met de rest van het publiek. Waar om ons heen steeds meer mensen – uit verzet of juist met het opgeven ervan – vertrekken, hebben zij met elkaar afgesproken hoe dan ook te blijven zitten. Terwijl de inmiddels uitgebreide ploeg 'tribunebouwers' nog steeds hard aan het werk is, houdt het publiek onderling inmiddels hardop vergadering met elkaar.

In deze voorstelling bevragen Boogaerdt en van der Schoot het huidige tijdperk van Spectaculaire Ervaringen waarin 'het instinct om een handeling te isoleren en die met al onze aandacht uit te voeren is verdwenen'. Hun theatrale uitwerking is Beckettiaans. Dit soort theater toont niet, maar ontlokt. Het stelt vragen door het opwekken van onbehagen. In deze opzet is de voorstelling geheel geslaagd en daarbij hebben wij ons nog vermaakt ook.

Zonde voor al die mensen die het geduld niet hadden of de opzet niet konden waarderen, maar voor het overige publiek leverde dit de helft van het vermaak. Eén van de drie sterren die deze voorstelling krijgt, willen we dan ook opdragen aan het publiek dat op 'theatrale wijze' aanstoet heeft genomen aan deze voorstelling.

Joelie Stork

© Cutting Edge - 16 juni 2013